

Rigsdagstidende.

1856. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 100.

Syvende Session.

36te Møde.

Onsdagen den 23de Januar.

(Forsat.)

Sammerich (fortsat): Jeg vil her blot gjøre opmærksom paa, at et Parti, Mormonerne, i Skrift og Tale offentlig vedskjender sig Fleerkoneriet, der efter vor Lovgivning betragtes som en Usædelighed, men saalænge det ikke træder ud af Skyggen, saalænge det ikke kommer med en Forsatning og en Troesbekjendelse, kan Staten ikke angribe Dndet i sin Grund, den kan ikke holde tilbørlig Control. Som sagt, det forekommer mig, det just fra Statens Side er høist vigtigt, at den gives Anledning til at kontrollere de mindre Samsfund, som danne sig. Nu veed jeg meget vel, at det her omtalte Samsfund er lidet og ubetydeligt, og jeg troer heller ikke, at det vil faae nogen som helst synderlig Betydning, men det er mig heller slet ikke om Samsfundet at gjøre, men om det Princip, som ved Forslaget er bragt i Bevægelse. Det forekommer mig, at vi i høieste Grad trænge til en Dissenterlov, og jeg tillader mig at henlede den høitærede Cultusministers særdeles Opmærksomhed derpaa. Jeg veed, at det ikke er en eenlig Stemme, der taler saaledes, men at man fra mange Sider, og det, mærkverdigt nok, fra de to modsatte Sider, fra yderste Venstre og fra yderste Høire, almindelig taler om, at det er nødvendigt at faae en Dissenterlov.

Hvad nu selve dette lille Lovudkast angaaer, saa maa jeg rigtignok tilstaae, at det forekommer mig i det Hele at være noget

formløst i sin Affattelse. Der er ved Siden deraf fremlagt et Udkast, som det hedder, til Forsatning for den evangelisk-lutheriske Frimenighed. Jeg troer nu — det være sagt i Forbigaaende — at denne Menighed hverken fortjener Navnet „evangelisk“, „lutherisk“ eller „fri“, ligesaa lidt som det hellige romerske Rige, efter Baggensens træffende Bemærkning, forstjente noget af sine Navne — men dette vedkommer jo ikke Sagen. For det Første er Forsatningen imidlertid kun til i Udkast, og naar der ikke foreligger Andet for Staten, naar det ikke er en formelig Beslutning om en Forsatning, saa forekommer det mig, at det ikke gaaer an at anerkjende Samsfundet, thi et saadant Udkast til en Forsatning kan jo forandres, naarsomhelst det skal være. Men selv om dette Udkast blev til endelig Lov for Samsfundet, saa troer jeg dog, at der fra det Offentliges Side vilde være forskjellige Indvendinger at gjøre derimod. Jeg vil her gjøre opmærksom paa § 13, om Skolebesøget, hvilken Paragraph udgiver sig for saa vigtig, at det i § 15 hedder, at den, selv om andre Paragrapher forandres, stedse skal vedblive i sin nuværende Form. De, der ere Indere af Skoletvang, have meget lagt deres Hoveder i Blod for at hitte paa, hvorledes man skulde bære sig ad med at faae Børn til at gaae ordentlig i Skole, her er et nyt Middel, nemlig at de Forældre, der ikke sende deres Børn i Skole, skulle excommuniceres; det kalder jeg radikalt. De maae ikke engang holde deres Børn hjemme i Huset og opdrage dem der, nei, Børnene skulle besøge den Skole, som Præsten forestaaer, og ikke nogen anden, eller Forældrene skulle sættes i Ban. Men det Morfomme ved denne Sag er, at det Offentlige slet ikke har villet tillade,